

РІШЕННЯ № 8

«Про відмову в порушенні дисциплінарної справи»

9 серпня 2022 року

м. Кропивницький

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури Кіровоградської області у складі дисциплінарної палати - голови палати Кващука О.Д., секретаря палати — Павліченка О.І., членів палати – Бравермана В.О., Звіздун А.М., Ковальова Ю.В., Шолух С.Г., розглянувши у відкритому засіданні матеріали перевірки за заявою судді Обухівського районного суду Київської області **ОСОБА_1** стосовно поведінки адвоката **ОСОБА_2** (свідectво про право на зайняття адвокатською діяльністю № <...> від <...> р., видане Київською міською КДКА на підставі рішення № <...> від <...> р.), -

ВСТАНОВИЛА:

За змістом заяви судді Обухівського районного суду Київської області **ОСОБА_1**, у судових засіданнях, які відбулися 22.10.2020 р. та 06.10.2021 р., адвокат **ОСОБА_2** відмовився виконувати вимоги головуючого одягнути на обличчя захисну маску, обґрунтовуючи свою поведінку незаконністю ухвалених Кабінетом Міністрів України карантинних обмежень.

Із метою недопущення поширення коронавірусної хвороби головуючий вимушений був відкласти судові засідання.

06.10.2021 р. суддею було подано заяву про вчинення адміністративного правопорушення адвокатом **ОСОБА_2** до Обухівського РУП ГУ НП в Київській області.

На думку заявника, поведінка адвоката призводить до затягування розгляду справи та є проявом неповаги до суду та учасників процесу.

Вважає, що адвокатом допущено порушення вимог статті 7, 12, 42, 44 Правил адвокатської етики, що може бути підставою для притягнення його до дисциплінарної відповідальності.

Пояснення адвоката

У своїх письмових поясненнях адвокат, не заперечуючи факту своєї відмови перебувати під час вказаних судових засіданнях у захисній масці, у частині доводів про незаконність його поведінки вважає скаргу безпідставною.

Із посиланням на Конституцію України, міжнародно-правові акти, рішення Конституційного Суду України від 28.08.2020 №1-14/2020(230/20), релевантну судову практику стверджує, що постанова КМУ № 641 від 22.07.2020 р. та інші рішення уряду стосовно встановлення карантинних правил, які обмежують права та свободи людини, не набули чинності.

Зазначає, що вимоги судді суперечили Конституції України, а свої дії обґрунтовує необхідністю відстоювання своїх законних прав, додержання принципів незалежності адвоката у здійсненні діяльності та законності.

Просить відмовити в задоволенні заяви про притягнення його до дисциплінарної відповідальності.

Мотиви та висновки дисциплінарної палати

Дисциплінарна палата, проаналізувавши зміст заяви та відомості, які містяться у матеріалах перевірки, дійшла висновку про відсутність підстав до порушення дисциплінарної справи виходячи із такого.

Предметом оскарження є порушення адвокатом у двох судових засіданнях карантинних обмежень, передбачених постановами КМУ № 211 від 11.03.2020 р. та № 1236 від 09.12.2020 р. (з наступними змінами), що призвело, на думку ініціатора звернення, до затягування розгляду справи.

Згідно із позицією адвоката, вимоги головуєчого суперечать Конституції України, про що ним було наголошено у відповідних судових засіданнях в обґрунтування відмови вдягнути на обличчя захисну маску.

Дисциплінарна палата у своїх висновках ураховує наступне.

Відповідно до частини другої статті 33 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі — “Закон № 5076-VI”) дисциплінарне провадження — процедура розгляду письмової скарги, яка містить відомості про наявність у діяч адвоката ознак дисциплінарного проступку.

Дисциплінарним проступком адвоката є: порушення вимог несумісності, порушення присяги адвоката або правил адвокатської етики, розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що призвели до її розголошення, невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків, невиконання рішень органів адвокатського самоврядування, порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом (частина друга статті 34 Закону № 5076-VI).

Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі по тексту – Закон № 5076-VI) адвокатська діяльність здійснюється на принципах верховенства права, законності, незалежності, конфіденційності та уникнення конфлікту інтересів.

Згідно із пунктами 1, 5 частини першої статті 21 Закону № 5076-VI під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися присяги та правил адвокатської етики, виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством та договором про надання правової допомоги.

Відповідно до статті 42 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09 червня 2017 року, з наступними змінами (далі – Правила адвокатської етики), представляючи інтереси клієнта або виконуючи функцію захисника в суді, адвокат зобов'язаний дотримуватися вимог чинного процесуального законодавства, законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність, про судоустрій і статус суддів, іншого законодавства, що регламентує поведінку учасників судового процесу, а також вимог Правил.

Дотримуючись принципу законності, адвокат водночас має: бути наполегливим і принциповим у відстоюванні інтересів клієнта в суді, не поступатися своєю незалежністю у захисті й представництві прав та інтересів клієнта з метою не погіршити стосунків з суддями; у випадку вчинення судом тиску на адвоката - не йти на компроміси, що суперечать охоронюваним законом інтересам клієнта; послідовно дотримуватися принципу пріоритетності інтересів клієнта перед всіма іншими інтересами й міркуваннями, що пов'язані з відносинами адвоката з судом.

Адвокат не повинен залишати без уваги порушення закону, нетактовне і зневажливе ставлення суду та інших учасників процесу до свого клієнта, його самого або адвокатури в цілому і повинен реагувати на відповідні дії у формах, передбачених чинним законодавством та/або актами РАУ, НААУ (статті 43 Правил адвокатської етики).

Відповідно до частини другої статті 329 Кримінального процесуального кодексу України (далі — КПК) сторони та учасники кримінального провадження, а також інші особи, присутні в залі судового засідання, зобов'язані додержуватися порядку в судовому засіданні і беззаперечно підкорятися відповідним розпорядженням головуєчого у судовому засіданні.

У разі невиконання розпорядження головуєчого прокурором чи захисником головуєчий робить їм попередження про відповідальність за неповагу до суду. При повторному порушенні порядку у залі судового засідання їх може бути притягнуто до відповідальності, встановленої законом. За неповагу до суду винні особи притягуються до відповідальності, встановленої законом. Питання про притягнення особи до відповідальності за прояв неповаги до суду вирішується судом негайно після вчинення порушення, для чого в судовому засіданні оголошується перерва (частина друга — четверта статті 330 КПК).

Відповідно до частини першої статті 19 Конституції України правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Палата звертає увагу на те, що заява та додані документи не містять відомостей про порушення адвокатом порядку судових засідань, у розумінні положень статті 329 та інших статей КПК, а стосуються порушень, на думку ініціатора звернення, що впливають із загальних правил перебування особи у громадських будівлях та спорудах під час карантину, визначених відповідними рішеннями Кабінету Міністрів України.

Зі скарги та матеріалів перевірки вбачається, що адвокат повідомив суду про підстави, за яких він перебуває у приміщенні суду без маски, вважаючи вимогу, яка впливає із карантинних обмежень такою, що порушує Конституцію України.

Отже, адвокат діяв з метою реалізації своїх особистих прав та обґрунтував свою позицію посиланням на відповідні нормативно-правові акти.

У свою чергу, суд, вважаючи, що поведінка адвоката є неправомірною, надіслав заяву до Обухівського районного управління поліції Головного управління національної поліції в Київській області про вчинення адвокатом **ОСОБА_2** адміністративного правопорушення у формі перебування в приміщенні суду без вдягнутого засобу індивідуального захисту (маски) та відмови її вдягнути.

Із матеріалів перевірки вбачається, що 22.10.2020 р. стосовно адвоката було складено протокол про адміністративне правопорушення за ст. 44-3 КУпАП, однак постановою від 04.12.2020 р. судді Обухівського районного суду Київської області матеріали справи стосовно **ОСОБА_2** були повернуті до Обухівського відділу поліції ГУНП в Київській області для проведення додаткової перевірки та належного оформлення.

06.10.2021 р. суддя Обухівського районного суду Київської області **ОСОБА_1** звернувся до Обухівського районного управління поліції ГУНП в Київській області із заявою про вчинення адвокатом **ОСОБА_2** правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 44-3 КУпАП, за обставин, повідомлених у скарзі.

Відомостей про результати розгляду заяви не надано.

Дисциплінарна палата вважає, що оцінка правомірності поведінки адвоката в аспекті правил, визначених пунктом 2 постанови КМУ від 11 березня 2020 р. N 211 “Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2” із наступними змінами і доповненнями, та іншими відповідними рішеннями Уряду, не входить до її компетенції.

Відповідальність за перебування в громадських будинках, спорудах, громадському транспорті під час дії карантину без вдягнутих засобів індивідуального захисту порушення правил щодо карантину людей встановлена спеціальною нормою частини другої статті 44-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення (у редакції, викладеній Законом України від 06.11.2020 р. N 1000-IX).

Отже, протиправність та винність у відповідних діях особи встановлюється постановою у справі про адміністративне правопорушення за процедурою розгляду протоколу, складеного у порядку, визначеному КУпАП, та, за наявності до того підстав, особу може бути притягнуто до адміністративної відповідальності.

Палата також дійшла висновку про те, що у скарзі та доданих до неї документах відсутні відомості про те, що поведінка адвоката була проявом неповаги до суду чи спрямована на порушення порядку судового засідання або затягування розгляду справи.

Під час перевірки не встановлено відомостей про протиправність поведінки адвоката під час перебування у судових засіданнях Обухівського районного суду Київської області, а оскаржувана поведінка адвоката не містить ознак дисциплінарного проступку у вигляді порушень вимог КПК, Закону № 5076-VI та Правил адвокатської етики.

Відповідно до частини другої статті 36 Закону № 5076-VI дисциплінарну справу стосовно адвоката не може бути порушено за заявою (скаргою), що не містить відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку адвоката.

З огляду на викладене, підстави до порушення дисциплінарної справи стосовно адвоката **ОСОБА_2** відсутні.

Керуючись статтями 33, 36-39 Закону № 5076-VI, палата

ВИРІШИЛА:

Відмовити в порушенні дисциплінарної справи стосовно адвоката **ОСОБА_2** (свідоцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю № <...> від <...> р., видане Київською міською КДКА на підставі рішення № <...> від <...> р.).

Відповідно до частини третьої статті 39 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» це рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова дисциплінарної палати

Олександр Квашук

Секретар палати

Олександр Павліченко